

ת"פ 21467/03/16 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא נגד מוחמד מנסור

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 21467-03-16 מדינת ישראל נ' מנסור
לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד דנית שושן

נגד

הנאשם

מוחמד מנסור

ע"י ב"כ עו"ד פאדי חמדאן

גזר דין

1. הנאשם, יליד 1982, הורשע על פי הודאתו בעבירה של **העסקת שלושה תושבי אזור שלא כדין**, בניגוד לסעיף 12א(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952. על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 17.11.15 בשעה 09:00 העסיק הנאשם שלושה תושבי אזור, תושבי בית פוריק, בביתו שהיה בשלבי בניה בטירה, במלאכת בניה ושיפוצים.
2. טרם טיעונים לעונש, ולבקשת ההגנה, נשלח הנאשם לשרות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו, אשר לבקשת ההגנה יבחן את שאלת ביטול ההרשעה, כאשר התביעה הבהירה כי בכל מקרה עמדתה להותרת ההרשעה על כנה ולהטלת העונשים לה עתרה.
3. ביום 26.4.18 התקבל תסקיר שרות המבחן ממנו עולה כי הנאשם כבן 36, נשוי, בעל השכלה של 19 שנות לימוד, עובד כמנהל משמרת במחלקת מכונאות רכב בחברת יונדאי משנת 2008. הוא למד בגרמניה ובארץ הנדסת מכונאות וסיים בהצטיינות את לימודיו. השרות התרשם שמדובר באדם מתפקד שביצע העבירה איננו מאפיין את התנהלותו בדרך כלל. הנאשם נעדר עבר פלילי ולא פתוחים כנגדו תיקים נוספים. הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירה וביטא נכונות לבצע עבודות שרות לתועלת הציבור. הוא הסביר שבחר להעסיק את השוהים הבלתי חוקיים לאחר שקבלן שהעסיק רימה אותו והפסיק את העבודה בביתו שעליו היה להשלים ולסיים תקופה קצרה לפני נישואיו. שרות המבחן סבר שעונש של"צ יהווה עבור הנאשם עונש שיש בו כדי להקטין את הסיכון להישנות ביצוע עבירות באמצעות תרומה לחברה. לאור זאת, גיבש שרות המבחן עבור הנאשם תכנית של"צ בהיקף של 350 שעות. לענין סיום ההליך ללא הרשעה ציין שרות המבחן כי היות ומדובר בעבירה ראשונה ויחידה, לגביה מקבל הנאשם אחריות, ועל מנת

עמוד 1

להימנע מפגיעה בעתידו לנוכח העובדה כי הרשעה עלולה לפגוע באורח חייו התעסוקתי וחידוש רשיונות העבודה שלו והסמכתו, המליץ שרות המבחן לסיים את ההליך מבלי להרשיעו בדין.

4. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים בביצוע העבירה ולמדיניות הענישה המתבטאת בהחמרת עונשיהם של המסיעים, המלינים והמעסיקים תושבי אזור, שללא אלה סביר כי השוהים הבלתי חוקיים לא היו נכנסים לארץ. עוד הפנתה לעובדה שהנאשם לא העסיק תושב אזור אחד, כי אם שלושה תושבי אזור, ובכך העמיד את האינטרס האישי שלו מעל האינטרס הציבורי, כאשר סביר להניח שעשה כן על מנת לחסוך בעלויות העסקה של אזרחי הארץ. התובעת עתרה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין חודש ל-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שרות. התובעת טענה כי חומרת העבירה ונסיבותיה, כמו גם היעדר פגיעה קונקרטיה שיכול ותיגרם כתוצאה מהרשעת הנאשם בדין, מביאים למסקנה כי אין לאמץ את המלצות התסקיר בדבר ביטול ההרשעה. לאור היעדר עבר פלילי, הודאה וחרטה וחסכון בזמן שיפוטי עתרה התובעת למקם עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם לו עתרה.

ב"כ המאשימה הגישה פסיקה.

5. ב"כ הנאשם עתר לביטול הרשעתו של הנאשם בדין ולאמץ את המלצות שרות המבחן. מבחינת חומרת העבירה ונסיבותיה, טען שאין מדובר בנסיבות חמורות - מדובר בהעסקה אחת, בבית הנאשם אותו שיפץ לקראת נישואיו, לא מדובר בנאשם קבלן המעסיק מדי יום פועלים, לא נשקף מהנאשם סיכון עתידי משמדובר במעידה חד פעמית שלא תחזור. מבחינת הוכחת נזק קונקרטי שייגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו - כאן טען ב"כ הנאשם כי בתקופה האחרונה מבחן זה שנקבע בפסיקה "קיבל עידון" וניתן למצוא פסקי דין רבים של בתי משפט שלום ובתי משפט מחוזיים שנמנעו מהרשעת נאשמים "גם כשלא היה נזק קונקרטי". יחד עם זאת, נטען כי במקרה הנוכחי הוכח נזק קונקרטי, שכן על פי מסמכי משרד התחבורה מיום 28.5.17 ו-4.7.17 (נע"1) כתב ההסמכה של הנאשם חודש באופן זמני בלבד, כאשר "במידה ובתום התקופה לא תהיה כל התפתחות בתיק, תשלח למשטרת ישראל להעברת תעודת יושר שתובא לדין חוזר בפני הועדה הממליצה לענין תעודות יושר". לדברי ב"כ הנאשם במידה ויורשע הנאשם לא תונפק לו "תעודת יושר", בעוד שבמידה ותבטל הרשעתו בדין, ייחשב הדבר ל"רישום פלילי" בלבד אשר אינו מונע קבלת תעודה כזו.

לסיכום, ועל סמך פסיקה שהגיש, עתר ב"כ הנאשם לאמץ את המלצות שרות המבחן ולהורות על ביטול הרשעתו של הנאשם בדין.

דין

6. אין להקל ראש במעשיו של הנאשם, בחומרתם ובפוטנציאל הסיכון הטמון בהם לביטחון הציבור ולשלומם. הערכים החברתיים המוגנים בהם פגע הנאשם הם זכותה של המדינה לקבוע את הבאים בשעריה; בחינת הנכנסים לשטחי המדינה והעברתם תחת "מסגרת ביטחונית"; והצורך במניעת עבירות בטחון ועבירות פליליות המבוצעות בידי גורמים בלתי מורשים הנכנסים לשטחי המדינה. מידת הפגיעה בערכים החברתיים, במקרה שלפנינו, אינה קלה - הנאשם העסיק שלושה תושבי אזור בעבודות בניה ושיפוצים ובכך העצים פי שלושה את פוטנציאל הסיכון מביצוע העבירה; לנאשם ולתושבי האזור אין היכרות מוקדמת ועל כן לא יכול היה לעמוד על כוונתם בכניסתם לתוך שטחי המדינה - הכל על רקע המציאות הביטחונית המתוחה והמורכבת בה נתונה מדינת ישראל בשנים האחרונות. מדיניות הפסיקה בעבירות של העסקה, הסעה והלנה של תושבי אזור שלא כדין מוכרת וידועה וקוראת להטלת עונשי מאסר, ולו בעבודות שרות,

על מבצעה. דומה שלא נס לחן של ההלכות הותיקות בענין ח'טיב (רע"פ 5198/01) ובענין אבו סאלם (רע"פ 3674/04) המדברות על הצורך להטיל עונשים מרתיעים על מבצעי עבירות כגון דא, זאת גם אם מדובר באדם מן הישוב אשר עשה מעשיו בתמימות או מחמת צורך דוחק כלשהו. עוד נקבע כי מדיניות הענישה המחמירה תישמר ככל שמעשהו של הנאשם קרוב לערך החברתי המוגן העומד בבסיס העבירה והוא סיכון ביטחון הציבור וככל שמעשהו של הנאשם ירחק מן הערך המוגן, כך מדיניות הענישה תוקל וינתן דגש רב יותר לטעמי הזכות.

7. בעניינו, לצד נסיבות החומרה, שעניין במספר תושבי האזור שהועסקו על ידי הנאשם; בעובדה שלנאשם לא היתה היכרות קודמת עמם והוא לא יכול היה לתהות על קנקנם; ובעובדה שהנאשם בחר להעסיק תושבי אזור על פני אזרחי המדינה לצורך חסכון בהוצאות ובכך העמיד את האינטרס הציבורי שלו מעל האינטרס הציבורי וביטחון המדינה, הרי שקיימות נסיבות לקולא, וביניהן - העובדה שמדובר בהעסקה יומית אחת ולא מתמשכת; העובדה שהנאשם אינו עוסק בתחום הבניה ולא מעסיק פועלים בשגרה; העובדה שהנאשם נאלץ למצוא פועלים "מהיום להיום" בעקבות אי הגעת קבלן הבניה עמו סיכם ובעקבות נישואיו והצורך לסיים את שיפוץ ביתו לפני החתונה.

8. לאור האמור לעיל, נראה שמתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה, כמפורט לעיל, נע ממאסר על תנאי לצד עבודות שרות לתועלת הציבור ועד ל-6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שרות, לצד רכיבי ענישה נלווים.

שאלת ביטול ההרשעה

9. נוכח הנסיבות לחומרה, כמפורט לעיל, שעניין מספר תושבי האזור שהועסקו על ידי הנאשם, העצמת הסיכון הביטחוני שנשקף מהם והעמדת האינטרס האישי של הנאשם מעל האינטרס הציבורי תוך התעלמות מהסיכון הביטחוני שיצר, ספק בעיני אם עניינו של הנאשם צולח את המבחן הראשון שנקבע בפסיקה הדנה בבחינת סיום הליך ללא הרשעה, אשר עניינו בחינת חומרת העבירה ונסיבותיה (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.97); רע"פ 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל** (21.8.85)) - זאת כאשר מושכלות יסוד הן כי משנמצא נאשם אשם בביצוע עבירה יש להרשיעו בה, ורק במקרים חריגים ויוצאי דופן ישקול בית המשפט להימנע מהרשעה.

10. ואולם, אף אם אניח שהמקרה שלפניי צולח את המבחן הראשון שנקבע בפסיקה, עדיין באתי למסקנה כי הוא אינו צולח את המבחן השני שעניינו הוכחת "פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו" של הנאשם או בתעסוקתו. בשורה ארוכה של פסקי דין קבע בית המשפט העליון שפגיעה אפשרית בעיסוקו של אדם, אינה מצדיקה את ביטול הרשעתו בדיון. ראו לעניין זה רע"פ 1931/15 **מויססקו נ' מדינת ישראל** (26.3.15) הדן בהרשעת כבאי; רע"פ 1/15 **כצמן נ' מדינת ישראל** (19.1.15) הדן בהרשעת רופא, על אף המלצה של שרות המבחן להימנע מהרשעה; רע"פ 5100/14 **מסרואה נ' מדינת ישראל** (28.7.14) הדן בהרשעת רופא בעבירת תקיפה; רע"פ 6449/15 **חלואני נ' מדינת ישראל** (12.10.15) הדן בהרשעה של בוחן משרד התחבורה חרף אפשרות לפגיעה תעסוקתית; ורע"פ 2323/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.6.17) הדן בעניינו של קבלן רשום, אשר הורשע בעבירות אלימות במשפחה חרף היותו נעדר עבר פלילי ולאחר שעבר הליך טיפולי-שיקומי בהצלחה והתגרש מבת זוגו.

כאמור, בית המשפט העליון שב והדגיש כי אין די בהוכחת מידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי כדי להימנע מהרשעתו של נאשם, אלא יש להוכיח כי הרשעה תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו:

"בראש ובראשונה אבקש להתייחס לטענה, לפיה 'די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי' כדי להימנע מהרשעתו של הנאשם. גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא 'לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו', ולבסס טענות אלה בתשתית ראיתית מתאימה... החובה להצביע על נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם" (רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14)).

11. במקרה שלפני ענין חידוש כתב ההסמכה של הנאשם במקצוע מכונאות רכב מנועי מוסדר בהוראות נוהל משרד התחבורה 7/2002 מיום 26.4.09 ובתקנה 15ב' לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, הקובעת -

"15ב. מקום שתקנה מתקנות אלה מתנה מתן תעודה מאת רשות שהוסמכה לכך... או חידושה, רשאית היא שלא לתתה למבקש התעודה... להתלותה או שלא לחדשה אם -

(1) יש לגבי המבקש רישום במרשם הפלילי שלהרשעה, בעבירה שלדעת הרשות יש בה כדי למנוע מתן תעודה או חידושה...;

(2) לדעת הרשות קיים לגבי המבקש חשש, שבעיסוקו לפי התעודה יש כדי לפגוע בבטחון המדינה; החלטה של הרשות שלא לאשר מתן תעודה או חידושה כאמור לא תתקבל אלא על פי פניה של משטרת ישראל או שירות הבטחון הכללי;

(3) הוגש כנגד המבקש כתב אישום על עבירה פלילית אשר לדעת הרשות יש בה כדי לפגוע ביכולתו לעסוק על פי התעודה...".

עיננו הוראות כי לרשות המוסמכת שיקול דעת רחב האם לחדש תעודות הסכמה דוגמת זו שהונפקה לנאשם ועובדה שהנאשם המשיך לעסוק בתחומי - והרשות חידשה את תעודת ההסמכה שלו - חרף העובדה שהוגש כנגדו כתב האישום הנוכחי וחרף האמור בתקנת משנה (3) לעיל. במצב דברים זה, לא ניתן לומר שהותרת הרשעתו של הנאשם תביא במידת הוודאות הנדרשת לפגיעה קונקרטית ומוחשית בתעסוקתו של הנאשם.

12. עיון בפסיקה אליה הפנתה ההגנה מלמד כי אין הנדון דומה לראיה.

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 14641-11-17 מדינת ישראל נ' בדר (22.4.18) דובר במשיב, נהג מונית, אשר הסיע שני תושבי אזור שלא כדין תמורת 350 ₪. בית משפט קמא נמנע מהרשעת המשיב בדין, בין היתר, נוכח העובדה שבמידה ויורשע "יגדע מטה לחמו, קיים סיכוי סביר שרשינו יישלל". בית המשפט המחוזי בחר שלא להתערב בגזר הדין, וזאת נוכח שני טעמים: "הנסיבות המיוחדות הקשורות למשיב ולמקצועו כנהג בתחבורה הציבורית"; "ועיקר, הכלל המשפטי העומד לנגד עינינו ולפיו אל לה לערכאת הערעור להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא, אלא אם גזר הדין - במקרה זה ההחלטה על ביטול הרשעתו של המשיב - סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה". בית המשפט קבע כי "לא חלה חובת הוכחה בשיעור מוחלט בדבר הפגיעה הממשית בעתידו של נאשם ודי בפגיעה קרוב לוודאית".

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 8906-01-11 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (8.2.11) התקבל ערעורו של מערער אשר הורשע בעבירה של הסעת שני שוהים בלתי חוקיים, **בהסכמת המדינה**, וזאת נוכח "הנזק הבלתי הפיך שייגרם למערער כתוצאה מהרשעתו, בכך שלא יותר לו לשהות בתחומי מדינת ישראל יחד עם אשתו וארבעת ילדיו או שיצטרך לעזוב את הארץ, או שהוא ובני משפחתו יאלצו לעזוב את הארץ יחדיו מקום שיש חשש לשהייתם בו".

בע"פ 4063-02-09 (מחוזי מרכז) **נגר נ' מדינת ישראל** (14.7.09) התקבל ערעורו של המערער ובית המשפט המחוזי ביטל הרשעתו בדין, נוכח נסיבותיו החריגות של הארוע והוכחת פגיעה קונקרטית בתעסוקתו של המערער - המערער הסיע שני תושבי אזור; תושבי האזור היו מוכרים למערער; הם עבדו אצל בבית הורי המערער ולא בביתו; המערער הסיעם לביתם, אל מחוץ לגבולות המדינה, לבקשתם, בשעת ערב מאוחרת; הרשעה תמנע מהמערער להתמחות ולעסוק בייעוץ ובשיווק בשוק ההון.

בעפ"ג (מחוזי ים) 2738/08 **מדינת ישראל נ' יוסף** (21.1.09) דובר במשיב, מורה במקצועו, אשר הסיע שלא כדין תושב אזור אחד, ובית משפט השלום נמנע מהרשעתו בדין, בין היתר, עקב חשש לפיו עיסוקו של המשיב כאיש חינוך, המכהן כחבר בסגל אקדמי, עלול להיפגע במידה ויורשע. ערעור המדינה נדחה ברוב דעות.

באשר ליתר גזרי הדין שהוגשו - כולם של בתי משפט השלום - הרי שהוכחה במסגרתם פגיעה כמעט ודאית בהמשך תעסוקתם של הנאשמים.

13. לאור האמור לעיל, לא ראיתי להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם בדין.

14. יחד עם זאת, ראיתי בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כדי למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם אותו קבעתי לעיל - הנאשם נעדר עבר פלילי ולא תלויים כנגדו תיקי מב"ד; הנאשם הודה בביצוע העבירה ונטל אחריות מלאה; תסקיר שרות המבחן בעניינו חיובי ומעריך כי הסיכון להישנות עבירות דומות נמוך; הנאשם יציב מבחינה תעסוקתית ואינו עוסק בתחום הבנין, כך שגם מבחינה זו הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות נמוך; העבירה בוצעה בנובמבר 2015 ומאז חלפו כשנתיים וחצי והנאשם לא שב והסתבך בעבירות פליליות.

15. אני גוזר, איפוא, על הנאשם את העונשים הבאים:

א. צו של"צ בהיקף של 350 שעות, על פי תכנית שגיבש שרות המבחן ובהסכמת הנאשם, במחלקת הספורט בטירה בעבודות של תחזוקה, גינון וסיוע למאמנים במגרש.

מובהר לנאשם כי במידה ויפר את צו השל"צ או לא יישמע להוראות שרות המבחן והנחיותיו יהא רשאי בית המשפט לשוב ולגזור את דינו מחדש.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום והתנאי הוא שלא יעבור עבירה בניגוד לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.

ג. קנס כספי בסך 2,500 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, רצופים ושווים החל ביום 17.7.18. לא ישולם תשלום במועד יועמד מלוא הסכום לפירעון מיידי.

עמוד 5

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשרות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ח' סיוון תשע"ח, 22 מאי 2018, בנוכחות ב"כ המאשימה, הנאשם ובא-כוחו.